

HRVATSKO KEMIJSKO DRUŠTVO
Zapisnik redovite godišnje skupštine

Redovita Godišnja skupština Hrvatskoga kemijskog društva je održana u velikoj predavaonici Prirodoslovno-matematičkog fakulteta na trgu J. J. Strossmayera 14 u srijedu 5. prosinca 2001. s početkom u 17 sati.

Predložen je sljedeći dnevni red:

1. Pozdrav dopredsjednika HKD
2. Predavanje I. Weygand-Đurašević pod naslovom:
»*Makromolekularni kompleksi aminoacil-tRNA-sintetaza*«
3. Izbor zapisničara i ovjervitelja zapisnika
4. Izvještaji: predsjednice, tajnika, blagajnika, Nadzornog odbora, pročelnika podružnica (Split, Rijeka/Istra, Osijek, Varaždin), glavnog urednika CCA, pročelnika sekcija i predsjednika Organizacijskog odbora XVII. Hrvatskog skupa kemičara i kemijskih inženjera
5. Rasprava o izvještajima i prijedlozima Skupštini
6. Priznanja učenicima srednjih škola za uspjeh na Kemijskoj olimpijadi i članovima Državnog povjerenstva za susrete i natjecanja za dugogodišnji rad u Povjerenstvu
7. Plan rada i prijedlozi za naredno razdoblje
8. Priopćenja i razno.

Dnevni red je jednoglasno usvojen.

Pozvani gost:

Antun Glasnović, predsjednik HDKI

Nazočni na Skupštini:

V. Allegretti-Živčić, I. Antol, V. Babić-Ivančić, M. Bajić, J. Bauer, T. Cvitaš, A. Čizmek, M. Dukši, T. Friščić, M. Gecan, A. Glasnović, Z. Glasovac, A. Gojmerac-Ivšić, D. Grdenić, I. Gruić-Sovulj, S. Habuš, M. Herceg-Rajačić, N. Horvatinčić, M. Hus, M. J. Herak, M. M. Herak, J. Jarić, N. Judaš, M. Jurišić, R. Knolmajer, K. Kovač, K. Kovačević, A. Krivohlavek, O. Kronja, Ž. Kučan, V. Marić, Z. Meić, Z. Mihalić, M. Močibob, P. Močilac, K. Molčanov, S. Nikolić, D. Nöthig-Hus, P. Novak, B. Njegić, N. Peran, M. Petković, G. Petković, G. Prajdić, E. Reiner, B. Sever, Vl. Simeon, V. Simeon-Rudolf, V. Stilino-

vić, D. Stričević, D. Sunko, A. Šantić, D. Škare, I. Tatić, Đ. Težak, V. Tomašić, N. Trajkov, N. Trinajstić, Z. Veksli, D. Vikić-Topić, V. Vrčec, I. Weygand-Đurašević,

Ad. 1. Z. Meić je pozdravio sve prisutne, s posebnim naglaskom na prisutne eminentne znanstvenike i akademike D. Sunka, N. Trinajstića, Ž. Kučana, D. Grdenića, zatim M. M. Heraka, te Antuna Glasnovića, kojeg je ujedno pozvao da ispred HDKI pozdravi sve prisutne.

Ad. 2. Nakon pozdrava, dopredsjednik je predstavio I. Weygand-Đurašević koja je zatim održala predavanje pod nazivom »*Makromolekularni kompleksi aminoacil-tRNA-sintetaza*«.

Ad. 3. Za zapisničare su predloženi M. Dukši i P. Močilac, a za ovjerovitelje zapisnika, V. Vrčec i N. Judaš. Ovaj prijedlog je jednoglasno prihvaćen.

Ad. 4. Nakon predavanja iznesene su kratke natuknice iz izvješća predsjednice, tajnika, blagajnika, Nadzornog odbora, glavnog urednika CCA, voditelja Sekcije za organsku kemiju, e-škole te studentske sekcije.

M. Eckert-Maksić

Izvješće predsjednice o radu HKD u 2001. god.

Od početka mandata Upravnog odbora HKD izabranog na godišnjoj skupštini 2000. god. održano je 6 sastanaka Upravnog odbora na kojima su raspravljani problemi vezani za uobičajene aktivnosti društva. Među najvažnijim točkama istaknula bih onu koja se odnosi na obilježavanje 75. godina djelovanja društva. Da podsjetim, u veljači 1926. god. počela je u Zagrebu s radom Zagrebačka podružnica Jugoslovenskog hemijskog društva, a godinu dana iza toga počinje izlaziti i glasilo HKD tada pod nazivom: *Arhiv za hemiju i farmaciju*. Upravni odbor je na svojoj prvoj sjednici donio odluku da se obilježavanje tih značajnih obljetnica za naše društvo objedini i održi tijekom 2002. god. Osnovni razlog takvoj odluci bio je u izrazito lošoj financijskoj situaciji početkom godine do koje je došlo zbog toga što društvo u 1999. i 2000. god. nije od Ministarstva znanosti i tehnologije dobilo financijsku potporu za rad. Sredstva, kojima je društvo početkom godine raspolagalo, bila su dovoljna tek za pokrivanje osnovnih troškova poslovanja i uplatu članarine za IUPAC, što je društvo obvezano učiniti do travnja tekuće godine, da bi moglo punopravno sudjelovati u radu IUPAC, a članovi društva koristiti povlastice koje im kroz članstvo HKD u IUPAC pripada. Budući da je HKD jedina službena članica IUPAC u Hrvatskoj, a nekoliko naših članova aktivno djeluje u tijelima i komisijama IUPAC, odlučili smo iz postojećih

sredstava uplatiti članarinu za IUPAC. Pri tome valja napomenuti da smo očekivali povrat istih od Ministarstva znanosti i tehnologije, što je bio slučaj u prethodnim godinama i što je uobičajena praksa u većini zemalja koje su članice IUPAC. Međutim, unatoč pravovremeno podnijetoj molbi MZT i višekratnim telefonskim i pismenim upitima upućenim odgovarajućim službama u Ministarstvu, društvo nije dobilo povrat sredstava za već uplaćene članarine niti za 2000., a niti za 2001. god. S obzirom na to da je HKD jedno od najaktivnijih strukovnih udruga ovakvo ponašanje MZT je u najmanju ruku nerazumljivo.

Raspravljajući o mogućim načinima obilježavanja godišnjice HKD i našeg časopisa *Croatica Chemica Acta* (u daljnjem tekstu CCA), UO je odlučio izdati posebnu knjižicu o djelovanju društva od njegova osnutka do danas. U vezi toga, u travnju o.g. svim članovima društva poslana je zamolba E-poštom ili pismenim putem da u tajništvo društva pošalju preslike tekstova i/ili fotografija vezane za rad društva ukoliko njima raspoložu. Pozivu UO odazvao se je jedino Đ. Deželić, koji nam je poslao vrijednu zbirku materijala, koji će biti od velike koristi u pripravi spomenute edicije. Iskoristila bih ujedno ovu priliku da zahvalim profesoru Deželiću, te da ponovno zamolim sve članove društva koji raspoložu takvim materijalima da nam ih pošalju do kraja ove godine. Izabrano je i povjerenstvo za izdavanje spomenute knjižice u sastavu Š. Horvat, Z. Meić, N. Raos i M. Eckert-Maksić.

Ove godine raspisan je natječaj za dodjelu poticajne nagrade za mlade istraživače iz organske kemije »Vladimir Prelog«, koju HKD dodjeljuje zajedno s Plivom d.d. UO je kao i prethodnih godina vodio brigu o provedbi i regularnosti natječaja. Na natječaj su prijavljena dva kandidata, unatoč vrlo širokoj distribuciji poziva za nominiranje kandidata, kako u Zagrebu tako i u svim podružnicama. Tekst natječaja je naime, pored toga što je objavljen na WEB stranici društva, poslan rektorima svih Sveučilišta u Hrvatskoj, dekanima svih fakulteta na kojima se predaje kemija i pročelnicima Odjela (Zavoda) za organsku kemiju na svim fakultetima i znanstvenim institucijama, te u elektroničkom obliku svim članovima HKD koji su u tajništvo dostavili svoje E-mail adrese. Stoga ovako slab odaziv smatram izuzetno skromnim, pogotovo s obzirom na dugogodišnju tradiciju organske kemije i velik broj nadarenih mladih kemičara u našoj sredini. Želja UO je da se članovi društva, koji imaju pravo predlaganja kandidata za nagradu, aktivnije uključe u proces predlaganja i tako što većem broju mladih organskih kemičara omoguće kompeticiju za ovu vrijednu nagradu. To je zasigurno jedan od problema kojemu će UO na svojim sjednicama, u narednoj godini, posvetiti više pažnje. U vezi toga bih također spomenula, da je UO u više navrata raspravljao o potrebi uvođenja nagrade HKD za mlade istraživače u području cjelokupne kemije. Dobitnica poticajne nagrade za organsku kemiju

»Vladimir Prelog« u ovoj godini je Linda Tomašković, djelatnica Plive d.d. Dodjela nagrade organizirana je u klubu Plive d.d i naišla je kao i obično na slab odaziv javnih glasila.

UO je u više navrata raspravljao o radu sekcija društva. Sa žaljenjem mogu reći da su neke od novoosnovanih sekcija daleko slabije radile nego proteklih godina. To se je posebno osjetilo u održavanju kolokvija (kako sekcija tako i društva), kojih je tijekom protekle godine bilo tek nekoliko. Iz razgovora s članovima društva pokazalo se da je jedan od razloga slaboj zainteresiranosti članova društva za kolokvije održavanje velikog broja kolokvija u njihovim radnim sredinama. Zbog toga smo se u ovoj godini opredjelili za organizaciju kolokvija društva u suorganizaciji s Razredom za matematičke, fizičke i kemijske znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti ili u suorganizaciji s drugim institucijama u kojima djeluju naši članovi. Popis održanih kolokvija naveden je u izvještaju tajnika društva. Među najaktivnijim sekcijama društva je i dalje Sekcija za izobrazbu, čiji je voditelj tijekom proteklih godinu dana bio N. Raos. Posebno bih istaknula da se obavijest o kolokvijima, koje ova sekcija organizira šalje svim ravnateljima osnovnih i srednjih škola u Zagrebu, u kojima se održava nastava iz kemije, i to početkom svakog polugodišta. Isto tako i dalje je vrlo aktivna Elektronička škola za područje kemije, čiji je koordinator od početka ove godine N. Judaš. Isto vrijedi za Komisiju za nomenklaturu i terminologiju organskih spojeva (zajednička komisija s HDKI), koju već niz godina uspješno vodi V. Rapić. UO će i dalje poticati osnivanje novih sekcija s ciljem aktivnog uključivanja što većeg broja članova u rad društva, kao i zbog mogućnosti što efikasnijeg uključivanja u rad sekcija FECS.

Također bih istaknula aktivnost i iznimno uspješan rad Državnog povjerenstva za Susrete i natjecanja iz kemije, radom kojega već niz godina uspješno koordinira članica našeg društva D. Nöthig-Hus. Takav angažman rezultirao je i ove godine novim medaljama na Kemijskoj olimpijadi koja je održana u Mumbai-u, Indija. Na njoj su sudjelovala četiri učenika/ce iz Hrvatske, a troje od njih postiglo je vrlo vrijedne rezultate. To su: Jurica Bauer, nagrađen srebrnom medaljom, Vjekoslav Štrukil, nagrađen brončanom medaljom, Nena Peran, nagrađena pohvalnicom te Marina Juribašić. Svima njima, njihovim mentorima i članovima povjerenstva čestitam u ime HKD na uspjesima koje su postigli. Dozvolite mi također da spomenem da je i ove godine više članova našeg društva nagrađeno za svoj znanstveni rad, odnosno popularizaciju znanosti. To su (abecednim redom): Maja Blanuša (Državna nagrada za životno djelo), Tomislav Cvitaš (Državna nagrada za popularizaciju znanosti), Mirna Flögel, (Državna nagrada za znanstveni rad), Zlatko Meić, (Nagrada grada Zagreba za nastavni i znanstveni rad) te Sanja Sekušak (Državna nagrada za znanost – godišnja nagrada za znanstvene novake). Svima njima također najsrdačnije čestitam.

Jedna od najvažnijih aktivnosti društva u ovoj godini bila je organizacija XVII. Hrvatskog skupa kemičara i kemijskih inženjera, koji je održan u Osijeku od 10. do 13. lipnja 2001. Na skupu je sudjelovao veći broj članova društva, a u njegovu organizaciju bila je uključena i podružnica HKD u Osijeku. Predsjednik Organizacijskog odbora bio je član našeg društva I. Vicković, kojemu također zahvaljujem na predanom radu, a posebno na velikom angažmanu u popularizaciji skupa, što je posebno došlo do izražaja u broju sponzora. Izvještaj o skupu objavljen je u časopisu *Kemija u industriji* 50 (9) (2001) 523–529. U tijeku su dogovori o imenovanju članova društva u Inicijalni odbor XVIII. skupa koji će se prema dogovoru HKD i HDKI održati u Zagrebu 2003. god.

HKD je ove godine bio i pokrovitelj jednog vrlo značajnog međunarodnog skupa. Radi se o 8th European Symposium on Organic Reactivity (ESOR-8) koji je s velikim uspjehom održan u Cavtatu od 1.–6. rujna o.g., a čiji je organizator bio Institut Ruđer Bošković. Već sama dodjela organizacije ovog tradicionalnog skupa europskih fizikalno-organskih kemičara Hrvatskoj veliko je priznanje našoj fizikalno-organskoj kemiji. Posebice treba istaknuti da je to prvi puta da se takav skup održao u jednoj od zemalja izvan Europske zajednice. No još je važnije spomenuti da je ESOR-8 bio prvi međunarodni skup organskih kemičara održan u Hrvatskoj uopće. Međunarodni karakter skupa najbolje ilustrira činjenica da je na njemu učestvovalo oko 250 učesnika iz 33 države svijeta. Isto tako, uz plenarne predavače iz Europe, nekoliko glavnih plenarnih predavača bilo je iz SAD i Japana. Zadovoljstvo mi je istaknuti da je simpoziju pribivao veći broj članova našeg društva, a posebice njegovi mladi članovi što je ohrabrujuće. Najvažniji znanstveni doprinosi ovog simpozija bit će tiskani u posebnom broju časopisa *Journal of Physical Organic Chemistry*.

Izdvojila bih također i rasprave o našem časopisu *Croatia Chemica Acta*, pri čemu je UO u više navrata naglasio potrebu osuvremenjivanja časopisa (promjena formata, uvođenje grafičkih sažetaka i sl.), te reorganizacije Uređivačkog odbora časopisa. Nažalost, i u izdavačkoj djelatnosti bili smo suočeni s velikim financijskim problemima o čemu će skupštinu izvjestiti glavni urednik, N. Trinajstić. Primjećuje se i kontinuirano smanjenje broja pretplatnika na časopis, što također upućuje na potrebu snažnijeg angažmana i Uređivačkog odbora CCA i UO, kao i svih članova društva da u okvirima svojih mogućnosti i ovlaštenja pridonesu očuvanju znanstvene razine našeg časopisa.

Dopustite da ukratko rezimiram i djelovanje društva na međunarodnoj razini tijekom protekle godine. Početkom godine dobila sam poziv od izdavača glasila njemačkog kemijskog društva *Nachrichten aus der Chemie und Technik*, da napišem članak o kemiji u Hrvatskoj. Članak je objavljen u bro-

ju 5 vol. 49 (2001) 627–629. Komentari na ovaj članak bili su izuzetno povoljni. Štoviše, interesantno je spomenuti da sam primila nekoliko pisama iz inozemstva u kojima su autori kazali da su s velikim zanimanjem pročitali taj članak o hrvatskoj kemiji o kojoj nisu znali ništa, pa ni to da su L. Ružička i V. Prelog bili podrijetlom Hrvati!

Od 2.–5. travnja sam na poziv predsjednika Američkog kemijskog društva (ACS) Attile E. Pavlatha prisustvovala proslavi 125. obljetnice Američkog kemijskog društva, koja je održana u okviru regionalnog sastanka ACS u San Diegu. Od niza vrlo interesantnih i korisnih sastanaka kojima sam prisustvovala i predmeta o kojima sam imala prilike razgovarati s čelnicima Američkog kemijskog društva, izdvojila bih samo informaciju da je upravo u to vrijeme donesena odluka da se Hrvatska uključi u program znanstvene razmjene Američkog kemijskog društva (»American Chemical Society's International travel assistance program«). Pismenu potvrdu o tome dobili smo u lipnju o.g. Iscrpan izvještaj o predsjedničkim aktivnostima tijekom spomenute proslave dostupni su na WEB stranici Američkog kemijskog društva (link na WEB-stranici HKD; <http://www.hkd.hr>). Važno je napomenuti da je potpora za ovaj boravak dobivena od MZT. T. Cvitaš je kao ovlaštenu zastupnik našeg društva, također uz djelomičnu financijsku potporu MZT, sudjelovao u radu godišnje skupštine IUPAC, koja je održana u Brisbane-u, Australija u trajanju od 6.–8. srpnja ove godine. Neposredno prije toga održani su i sastanci sekcija i komisija IUPAC, u čijem su radu uz T. Cvitaša sudjelovali L. Klasinc i A. Sabljčić. Izvještaj o radu skupštine IUPAC dostupan je na WEB adresi IUPAC koja je također povezana s WEB stranicom HKD.

20. rujna o.g. sudjelovala sam na poziv predsjednika Slovenskoga kemijskog društva S. Kaučiča na proslavi 50-obljetnice Slovenskoga kemijskog društva u Mariboru. Tom prilikom naše je društvo dobilo u pisanom obliku posebno priznanje za suradnju sa Slovenskim kemijskim društvom.

Spomenula bih također da smo zbog financijskih razloga odustali od sudjelovanja na godišnjoj skupštini FECS, no pitanja u vezi s djelovanjem društva u okviru FECS rješavaju se uspješno putem elektroničke pošte. Svi izvještaji o radu FECS dostupni su na WEB stranici FECS, na koju se također može povezati putem WEB stranice HKD.

Naposljetku, željela bih se zahvaliti tajniku društva Z. Glasovcu na velikoj pomoći u rješavanju niza tekućih problema u poslovanju društva. Zahvaljujem također administrativnoj tajnici gđi N. Trajkov na uspješnom vođenju administrativnih poslova i g. A. Riegleru na savjesnom vođenju našeg financijskog poslovanja.

Z. Glasovac

Izvešće tajnika

Od prošle redovne Godišnje skupštine Hrvatskoga kemijskog društva, održane 6. prosinca 2000. godine održano je 6 sjednica Upravnog odbora. U radu Upravnog odbora sudjelovali su predsjednici sekcija, a povremeno predstavnici HDKI, predsjednik Organizacijskog odbora XVII. Hrvatskog skupa kemičara i kemijskih inženjera, te predsjednica Državnog povjerenstva za susrete i natjecanja iz kemije. Na sjednicama se, uz praćenje redovitih poslova Društva, raspravljalo o vrlo nepovoljnoj financijskoj situaciji Društva, o suradnji s HDKI te o organizaciji natjecanja iz kemije. Tijekom godine, praćene su pripreme XVII. Hrvatskog skupa kemičara i kemijskih inženjera kao i rezultati Skupa polučeni nakon njegovog završetka. Krajem godine, predloženi su i članovi Inicijativnog odbora XVIII. Skupa u koji su imenovani: Stanka Zrnčević (predsjednica Inicijativnog odbora), Kruno Kovačević i Mladen Proštenik od strane HDKI te Ivan Vicković, Kata Majerski i Predrag Novak od strane HKD.

Hrvatsko kemijsko društvo trenutačno broji 543 aktivna člana što predstavlja porast od 53 člana u odnosu na prethodnu godinu. Članarinu za 2001. godinu platilo je do sada 326 članova. Nastavlja se trend smanjenja broja pojedinačnih pretplatnika na CCA, i u 2001. godini on iznosi 164.

U proteklom razdoblju održano je šest kolokvija u organizaciji Hrvatskoga kemijskog društva, samostalno ili u suradnji s drugim društvima i institucijama (Hrvatsko društvo kemijskih inženjera, Fizičko-kemijski zavod PMF, Hrvatsko biokemijsko društvo, Razred za matematičke, fizičke i kemijske znanosti pri Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti).

Jerzy Cioslowski, Florida State University, Department of Chemistry Tallahassee, USA,

»*Electronic Structure Theory of Magnetic Shielding in Atoms and Molecules*«; 20. 12. 2000.

Hans-Jörg Schneider, FR Organische Chemie, Universität des Saarlandes, D 66041 Saarbrücken, Germany,

»*Supramolecular Complexes: From Synthetic Receptors for Peptides and Nucleotides to DNA Interactions*«; 05. 03. 2001.

Mirjana Eckert-Maksić, Institut Ruđer Bošković, P.P. 180, 10002 Zagreb, Hrvatska,

»*Interakcija eksperimenta i teorije u istraživanju napetih molekula*«; 26. 03. 2001.

Herbert Mayr, Department Chemie, Ludwig-Maximilians-Universität München, Butenandtstr. 5–13, Haus F, D 81337 München, Germany,

»From Carbocations to Carbanions: Reactivity Scales for Designing Organic Syntheses«; 31. 05. 2001.

Alan P. Marchand, Department of Chemistry, University of North Texas, Denton, Texas 76203-5070 USA,

»Evaluation of Binding Selectivities of Cage-Annulated Crown Ligands Toward Alkali Metal Heavy Metal Cations by Electrospray Ionization/Quadrupole Ion Trap Mass Spectrometry«; 20. 06. 2001.

Božidar Grabarić, Zavod za kemiju i biokemiju Prehrambeno-biotehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 10000 Zagreb, Hrvatska,

»Selektivno prepoznavanje kod elektrokemijskih senzora«; 26. 04. 2001.

U suradnji s Hrvatskom akademijom znanosti i umjetnosti, 22. svibnja 2001., održana je svečana proslava povodom 60. obljetnice Prelog-Seiwerth-ove sinteze adamantana. Također, 28. veljače 2001. povodom 100-te obljetnice rođenja Linusa Paulinga, održana je Tribina sveučilišta u prostorijama rektorata Sveučilišta u Zagrebu, na kojoj je Zvonimir Maksić održao predavanje o životu i radu poznatog znanstvenika i nobelovca pod nazivom: »Linus Pauling – Prometej moderne kemije«.

Kao i svake godine, dodijeljena je poticajna nagrada za mlade istraživače iz organske kemije »Vladimir Prelog«. Ove godine dobitnica nagrade je Linda Tomašković, koja je tom prigodom održala predavanje o svom radu.

Hrvatsko kemijsko društvo je prihvatio tekst IUPAC pravila »Nomenklatura ugljikohidrata i glikolipida«, što su ga preveli Štefica Horvat i Jaroslav Horvat (recenzenti: I. Bregovec, D. Keglević i S. Tomić-Pisarović) i to kao preporuke Hrvatskoga kemijskog društva.

V. Vrček

Izvješće blagajnika

Na temelju financijske dokumentacije Hrvatskog kemijskog društva u 2000. g. predlaže se Skupštini na odobrenje i prihvaćanje ovaj

**PREGLED PRIHODA I RASHODA
ZA RAZDOBLJE OD 1. SIJEČNJA DO 31. PROSINCA 2000. G.**

A) PRIHODI	kn
1. Saldo iz prošle godine	92.531,91
2. Članarina	29.580,00
3. Članska pretplata na CCA	12.130,00
4. Prihodi od prodaje CCA	24.868,86
5. Kamati i pozitivne tečajne razlike.	3.144,62
6. Dotacije Ministarstva znanosti i tehnologije	
za HKD	7.598,00
za CCA.	391.450,00
7. Donacija Ministarstva prosvjete i športa	
Državno povjerenstvo za susret i natjecanje iz kemije.	70.000,00
Kemijska olimpijada	40.000,00
8. Ostale donacije	
Pliva d. d. za Kemijsku olimpijadu.	4.000,00
Zaklada Otvoreno društvo za projekt »E-škola« mladih znanstvenika za područje kemije.	69.799,93
Hrvatsko prirodoslovno društvo za projekt »E-škola«.	9.452,01
Ukupno PRIHODI	754.555,33
B) RASHODI	
1. Troškovi izdavačke djelatnosti	
tiskanje CCA 1–4	201.846,56
uređivanje	120.475,40
uređivanje; ostali troškovi	2.757,03
materijal.	3.327,53
poštarina.	52.123,63

bankovne usluge	453,59
računov., administr. i pomoćni poslovi	34.658,41
ostali troškovi (telefon i dr.)	1.605,50
Ukupno	417.247,65
2. Troškovi rada HKD	
materijal.	2.912,56
poštarina	5.670,60
članarina IUPAC (USD 1.000,-)	8.175,71
izdaci za platni promet ZAP	1.449,87
računov., administr. i pomoćni poslovi	15.758,12
ostali izdaci (trošk. God. skupšt. i dr.)	8.824,47
Ukupno	42.791,33
3. Troškovi E-škole	75.256,35
4. Troškovi Državnog povjerenstva za natjecanje. .	54.153,73
5. Troškovi Kemijske olimpijade	35.782,12
Ukupno RASHODI	625.231,18
C) SALDO 31.12.2000.	129.324,15
Specifikacija salda:	
CCA.	57.989,58
HKD	13.235,02
E-škola.	34.035,40
Povjerenstvo	15.846,27
Olimpijada	8.217,88

Predlaže se

PRORAČUN ZA 2001. GODINU

A) PRIHODI	kn
1. Donos razlike iz prošle godine	129.324,15
2. Članarina.	30.000,00

3. Članska pretplata na CCA	15.000,00
4. Prihodi od prodaje časopisa	32.800,00
5. Dotacija Ministarstva znanosti i tehnologije za CCA	354.056,00
za HKD	23.350,00
6. Donacija Ministarstva prosvjete i športa za Državno povjerenstvo	60.000,00
za Kemijsku olimpijadu	65.000,00
7. Donacije Plive i dr. za Olimpijadu	7.000,00
8. Ostali prihodi	569,85
Ukupno PRIHODI	718.000,00

B) RASHODI

1. Troškovi izdavačke djelatnosti tiskanje CCA 1–4/2001	214.056,00
uređivanje	140.000,00
materijal	8.000,00
poštarina	55.000,00
računov., administr. i pomoćni poslovi	35.000,00
ostali troškovi	7.789,58
Ukupno	459.845,58
2. Troškovi HKD materijal	10.000,00
administrativni troškovi	18.000,00
članarina IUPAC	8.000,00
održavanje kolokvija i WEB str.	16.000,00
poštarina	9.000,00
ostali troškovi	6.154,87
Ukupno	67.154,87
3. Troškovi »E-škole«	34.035,40
4. Troškovi Državnog povjerenstva za natjecanje iz kemije i sudjelovanja kemičara RH na međunarodnoj Kemijskoj olimpijadi	156.964,15
Ukupno RASHODI	718.000,00

Izveštaj Nadzornog odbora

Završni račun za 2000. godinu – temeljni financijski izvještaji:

- Bilanca stanja
- Račun prihoda i rashoda
- Bilješke uz financijske izvještaje

sastavljeni su u skladu sa zakonskim propisima i predani su Državnom uredu za reviziju u propisanom roku.

Podaci iskazani u izvješću blagajnika odgovaraju knjigovodstvenom stanju i dokumentaciji.

Ostvareni prihodi iznose: 754.555,33 kn, a prema proračunu (planu): 679.000,00 kn.

Ukupni rashodi iznose: 625.231,18 kn, a prema proračunu (planu): 679.000,00 kn.

Pozitivna razlika – saldo 31. 12. 2000. god. iznosi: 129.324,15 kn.

Na osnovi ostvarenih prihoda Društvo je koristilo sredstva prema čl. 9 Statuta uvažavajući propisane ciljeve.

Plaćanja su vršena preko Zavoda za platni promet, a naloge za doznaku potpisivale su ovlaštene osobe.

Na osnovi iskazanih podataka u temeljnim financijskim izvještajima, Nadzorni odbor utvrđuje da je poslovanje Hrvatskog kemijskog društva bilo uspješno.

V. Martinac

Izvešće o radu Hrvatskog kemijskog društva – Podružnice Split za razdoblje od prosinca 2000. – do prosinca 2001

Kroz proteklo razdoblje (prosinac 00. – prosinac 01.) aktivnost Podružnice Split, kao i ranijih godina, bila je usmjerena k organiziranju znanstvenih kolokvija.

Tu smo se, međutim, suočili s nizom poteškoća tako da do realizacije istih još uvijek nije došlo.

U narednom razdoblju natojat ćemo da do njihove realizacije ipak dođe, obzirom da su predložene teme: »Gospodarenje vodama i monitoring voda«, te »O odnosu topologije i geometrije u kemiji« od velikog interesa u ovim za znanost teškim vremenima.

Veliku pomoć i potporu pri tome očekujemo od svih članova Podružnice koje i ovom prilikom pozivam da se što aktivnije uključe u rad društva.

J. Varljen

Izvješće o radu Hrvatskog kemijskog društva – Podružnice Rijeka za razdoblje od srpnja 2000. do srpnja 2001.

U proteklom razdoblju aktivnost našeg Društva kao i ranijih godina bila je usmjerena ka organiziranju kolokvija. U razdoblju na koje se odnosi ovo izvješće održano je 5 kolokvija (popis u privitku). Posljednji kolokvij nosi broj 335, što ukazuje na dugogodišnju tradiciju održavanja kolokvija. Kako je ova Podružnica HKD istovremeno i podružnica HBD i HDKI u odabiru tema nastoji se zadovoljiti sve članove Društva.

Aktivnost Podružnice održava se u prostorijama Zavoda za kemiju i biokemiju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci.

Članovi društva, odnosno djelatnici Zavoda za kemiju i biokemiju aktivno sudjeluju u programu rada Centra za mediteransku poljoprivredu Primorsko goranske županije, i to u onom njegovom djelu koji se odnosi na podizanje kvalitete maslinovog ulja visoke kakvoće.

Financijska situacija Podružnice je izrazito loša i minimum svoje aktivnosti Društvo je održalo zahvaljujući entuzijazmu članova Zavoda.

331. kolokvij   Predavač: Ognjen Nikolić
CPI, Ivančna Gorica, Slovenija
- Tema: »*Prihvaćanje IPPC direktive u Sloveniji i njene posljedice po zaštitu okoliša u jednoj tipičnoj tranzicijskoj zemlji*«
332. kolokvij   Predavač: Mladen Žinić
Institut Ruđer Bošković, Zagreb;
Prirodoslovno-matematički fakultet
Sveučilišta u Zagrebu
- Tema: »*Supramolekulska kemija. Molekulska prepoznavanje, samouređenje (self-organization) i samodruživanje (self-assembly)*«
333. kolokvij   Predavač: Siniša Volarević
Katedra za molekularnu medicinu i
biotehnologiju Medicinskog fakulteta
Sveučilišta u Rijeci
- Tema: »*Humani genom i budućnost medicine*«

A. Kučak

Izješće o radu Hrvatskog kemijskog društva – Podružnica Varaždin

Aktivnost Hrvatskog kemijskog društva – Podružnice Varaždin u proteklom je razdoblju gotovo u potpunosti zamrla. Kolokviji i predavanja se ne održavaju zbog slabog interesa članstva. Tijekom siječnja 2001. godine bezuspješno je pokušano održavanje Godišnje skupštine HKD – Podružnice Varaždin. Stoga zaključujem da je rad Podružnice obustavljen na neodređeno vrijeme.

N. Trinajstić

Izješće Glavnog i odgovornog urednika časopisa *Croatica Chemica Acta*

U 2000. godini izašao je 73. tečaj našeg časopisa, koji ima 1196 redovitih stranica, 110 stranice priloga i 10 stranica oglasa. Sva su četiri sveska 73. tečaja izašla unutar kalendarske godine. Dva su sveska bila posvećena specijalnim temama. Tako je prvi svezak bio posvećen analitičkoj kemiji u Hrvatskoj, a uredili su ga Zvezdana Cimerman, Marija Kaštelan-Macan i Njegomir Radić. Četvrti je svezak sadržavao članke temeljene na predavanjima održanim na znanstvenim skupovima The Fourteenth Dubrovnik International Course and Conference on the Interface between Mathematics, Chemistry and Computer Science MATH/CHEM/COMP '99 (Dubrovnik: 21.–26. lipnja 1999.) i The First International Dubrovnik NMR Course DU'99 NMR (Dubrovnik: 27.–30. lipnja 1999.). Taj su svezak uredili Ante Graovac, Dejan Plavšić i Dražen Vikić-Topić. U trećem svesku tiskana su četiri članka temeljena na plenarnim predavanjima održanim na 8th Croatian-Slovenian Crystallographic Meeting (Rovinj: 17.–19. lipnja 1999.), a taj dio trećeg sveska uredio je Boris Kamenar uz pomoć Marije Herceg-Rajačić. U vrijeme pripremanja ovog Izješća već su tiskana prva tri sveska 74. tečaja, a četvrti se svezak nalazi pred izlaskom iz tiska.

Sastanci Uredništva održavaju se i dalje svaka tri mjeseca, ali po potrebi i češće. Rad se Uredništva odvija prema ustaljenoj praksi tako da svaki član Uredništva dobiva kontinuirano zaduženja iz svoje specijalnosti ovisno o broju rukopisa koji pristiže u CCA iz njegovog područja. Odluku o prihvatanju ili odbijanju nekog rukopisa donosi glavni i odgovorni urednik u konzultaciji s članom Uredništva, koji je vodio brigu o tom rukopisu, tj. koji je ru-

kopis pročitao, odredio recenzente, razmotrio recenzije i zatražio eventualnu reviziju rukopisa, pregledao revidirani rukopis i donio preporuku o njegovom prihvaćanju ili odbijanju. Ako ne postoji u Uredništvu članica ili član, koji dobro poznaju područje iz kojeg je neki podneseni rukopis, tada se obraćamo za pomoć izvan Uredništva i do sada su nam mnoge kolegice i kolege u tome vrlo rado pomogli. Od 1996. godine obvezatno je za sve autore čiji su radovi prihvaćeni za tisak u CCA da pošalju konačnu verziju rada na disketi i s tom novinom više nemamo problema. Također prihvaćamo rukopise, koji stižu elektronskom poštom. Svaki rad koji se otisne u CCA sadrži datum kada je rad stigao u Uredništvo, zatim datum kada je revidirana verzija stigla u CCA i konačno datum kada je rad prihvaćen za tisak. Zahvaljujući vještini pomoćne urednice Marije Herceg-Rajačić naš se časopis i dalje vrlo lijepo predstavlja u Carnet-u, a sadržaj svakog broja redovito se dodaje skupu podataka o CCA. Nadamo se da i taj napor također doprinosi da se svjetska obitelj kemičara još bolje i brže informira o našem časopisu. Prema podatcima kojima raspoložemo svakodnevno se bilježi veliki broj pretraživanja CCA sa svih strana svijeta.

Djelotvorno i brzo recenziranje, te redovitost izlaženja su preduvjeti da se privuku autori. Izgleda da smo u tome vrlo uspješni, pa je naš časopis postao pravi međunarodni časopis za kemiju, sudeći po broju rukopisa koji pristižu u CCA iz cijeloga svijeta. U 73. tečaju tiskani su radovi autora iz Argentine, Austrije, Belgije, Češke, Engleske, Indije, Italije, Izraela, Japana, Jugoslavije, Litve, Kine, Kube, Mađarske, Makedonije, Novog Zelanda, Njemačke, Poljske, Rumunjske, Rusije, SAD, Slovenije, Škotske, Španjolske i Švicarske. Radovi autora iz Hrvatske u 73. tečaju su iz Zagreba, Splita, Osijeka, Karlovca i Siska.

Tijekom 2000. godine (od 1. siječnja do 31. prosinca) Uredništvu je podneseno za objavljivanje 105 rukopisa. Od toga broja pristiglih rukopisa prihvaćeno je za tisak 49 rukopisa, 26 je rukopisa odbijeno (postotak odbijenih radova je 25%, ali će se taj postotak povećavati u buduće, jer smo postrožili kriterije za prihvatanje rukopisa zbog toga što smo ograničeni financijskim sredstvima s kojima raspoložemo), 3 su rukopisa povučena, a 27 se rukopisa nalazi u postupku ocjene (recenzije). U priloženoj tablici dani su podatci o tiskanju, sadržaju i troškovima izdavanja časopisa *Croatia Chemica Acta* u 2000. godini.

U 73. tečaju CCA objavljena su 64 izvorna znanstvena rada, 4 pregleda, 6 bilježaka i 5 konferencijskih radova. Ti su članci bili iz sljedećih područja kemije: 36 iz fizikalne i teorijske kemije, 8 iz organske kemije, 5 iz anorganske i strukturne kemije, 23 iz analitičke kemije, 4 iz biokemije i 3 iz kemije materijala. Prema podatcima *Journal Citation Reports* vrijednost faktora utjecaja CCA za 2000. godinu je 0.701 i ta je vrijednost daleko ispred svih drugih hrvatskih časopisa, koje taj časopis spominje.

TABLIČNI PREGLED

podataka o tiskanju, sadržaju i troškovima izdavanja CCA vol. **73**
No. 1–4 2000.g.

	No. 1	No. 2	No. 3	No. 4	Ukupno
<i>Opći podaci</i>					
Redakcija zaključena	29.10.1999.	15.03.2000.	01.08.2000.	01.09.2000.	
Izašao iz tiska	02.2000.	06.2000.	09.2000.	12.2000.	
<i>Opseg</i>					
Redovitih stranica	291	332	284	288	1195
Stranica priloga	40	3	5	41	89
Oglasi	3	3	2	1	9
<i>Sadržaj</i>					
Izvorni znan. radovi	11	20	14	19	64
Bilješke		3	1	2	6
Prikazi	4				4
Konfer. prilozi		1	4		5
Prikazi knjiga	3		1		4
In memoriam	1	2		1	4
<i>Troškovi</i>					
Tiskanje časopisa	54.714,56	51.911,00	45.689,00	49.532,00	201.846,56
Uređivanje	23.595,24	35.040,96	28.807,83	33.031,37	120.475,40
Poštarina	5.738,05	12.157,48	16.830,00	17.398,10	52.123,63
Administr. i rač. usluge	8.664,58	8.664,61	8.664,61	8.664,61	34.658,41
Ukupno	92.712,43	107.774,05	99.991,44	108.626,08	409.104,00

*Opaska računovodstva: Nepodmireni troškovi uređivanja CCA 1–4/2000. bit će pokriveni u 2001. g

EVIDENCIJA RADOVA ZAPRIMLJENIH U 2000. g

Ukupno zaprimljenih radova:	105
Tiskano	49
Odbijeno:	26
Povučeno:	3
Nedovršeni:	27

Prosječno vrijeme od prihvaćanja rukopisa za tisak do izlaska rada iz tiska u 73. tečaju CCA iznosio je za svezak broj 1 (15 članaka): 7,7 mjeseci, za svezak 2 (24 članka): 8,5 mjeseci, za svezak 3 (19 članka): 5,4 mjeseci i za svezak 4 (21 članak): 5,2 mjeseci.

Na kraju zahvaljujem se na predanom radu urednicima specijalnih brojeva kolegicama i kolegama Zvezdani Cimerman, Anti Graovcu, Borisu Kamenaru, Mariji Kaštelan-Macan, Dejanu Plavšiću, Njegomiru Radiću i Draženu Vikić-Topiću, pomoćnim urednicama kolegicama Mariji Herceg-Rajačić i Greti Prajdić te kolegi Miroslavu Bajiću (pomoćnom uredniku od drugog sveska), tajnici gospođi Nadi Trajkov i svim članicama i članovima Uredništva i Uredničkoga savjeta. Posebno se zahvaljujem kolegici Biserki Kašnar, pomoćnoj urednici od 65. tečaja do prvog sveska 73. tečaja, na sjajnom tehničkom uređivanju CCA i na trudu da me poduči tom poslu. Također se zahvaljujem recenzentima na djelotvornom i brzom ocjenjivanju rukopisa za naš časopis. Ovo je prilika da se zahvalim Ministarstvu znanosti i tehnologije Republike Hrvatske za financijsku podršku našem časopisu, koja se nažalost smanjuje svake godine i time se dovodi u opasnost redovitost izlaza CCA, koji je po svim pokazateljima najjači znanstveni časopis koji izlazi u Hrvatskoj.

N. Raos

Izvjješće o radu Sekcije za izobrazbu u 2001. godini

I ove je godine naša sekcija vrlo uspješno radila okupljajući na svoje redovite sastanke ponedjeljkom u 19:30 na istom mjestu (zgrada Pedagoške akademije u Savskoj cesti 77, Zagreb) nastavnike iz osnovnih i srednjih škola, te u manjoj mjeri sveučilišne nastavnike i studente. Posjećenost sastanaka dosta varira – od samo četiri (26. 2.) do 21 (29. 10.), 23 (5. 3.), 24 (12. 11.) i 28 (26. 11.) – što valja pripisati različitoj privlačnosti predavanja, ali i događajima bez veze s radom naše sekcije i društva.

Obilježje rada Sekcije u ovoj godini je raznolikost predavača i predavanja. Bilo je predavanja o stručnim temama (14.5.), pokatkad i bez izravne veze s kemijom (5. 11.), do predavanja koja su se bavila metodičkim (29. 10.), psihološkim (19.2.), pa čak i filozofskim temama (19. 3.). Držim da je upravo ovakvom raznolikošću predavanja, pokusa i drugih zbivanja ispunjena prava svrha našeg djelovanja, koja se ne bi smjela iscrpljivati samo na kontinuiranoj edukaciji nastavnika iz njihove najuže struke, već bi naša sekcija trebala u punom smislu riječi biti promicatelj kemijske, prirodoslov-

ne i opće kulture među našim kemičarima. Zapravo, sastanci naše sekcije pružaju mnogim našim kolegama rijetku priliku da se upoznaju s najširim problemima naše struke i susretnu kemičare (i stručnjake drugih zanimanja) s kojima se inače ne bi imali prilike vidjeti.

Na kraju želim reći da bi više pažnje trebalo posvetiti promicanju djelatnosti naše sekcije. Redovno slanje popisa predavanja po školama čini se da polučuje dobre rezultate, no želio bih i ovom prilikom apelirati na sve kolege da više sudjeluju u radu i promicanju naše sekcije.

Datum Predavanje	Pokus/rasprava
29. 1. Petar Vrkljan: Prikaz pokusa (videosnimka, M. S.) koji su izvođeni prigodom izložbe »Deset kemijskih pokusa u zagrebačkom Tehničkom muzeju (26.10.–26.11. 2000.)	Obavijesti o predavanjima za II. polugodište 2000/2001.
5. 2. Nenad Judaš: Termička analiza	Prostorno oscilirajuća reakcija kalijevog bikromata i cikloheksanola (P. V.).
12. 2.	Svojstva indikatora i pokusi s acetatnim puferom (M. S.). Obavijesti o općinskom takmičenju iz kemije.
19. 2. Marijana Grünfeld: Zakoni spoznavanja pri učenju i podučavanju	Gorenje šećera uz pepeo kao katalizator (P.V.).
26. 2.	Rasprava o kemijskoj terminologiji, posebice o nomenklaturi minerala. Gledanje snimke skupa »Kakav pluralizam u hrvatskom školstvu?« (Zagreb, 22. 2. 2001.)
5. 3. Sanja Žužek, Ana Paulić i Sonja Rupčić-Petelinc: Analiza vode Velikog potoka	Amfolitnost cinka (J. R.). Mjerenje gustoće zraka (M. S.).
12. 3.	Rasprava o udžbeniku »Kemija za 7. razred osnovne škole« (Milan Sikirić). Rasprava o izvještaju HKD za 2000. godinu. Određivanje molekularne mase CO ₂ (N. J.).

19. 3. Nenad Raos: Pojam materije u grčkoj filozofiji I. – Arhe
Rasprava o organizaciji nastave i nastavnom programu.
26. 3.
Rasprava o proteklom natjecanju iz kemije za zagrebačku županiju.
Mjerenje temperature rastegnute i opuštene gume – tumačenje termodinamičkih funkcija (P. V.).
2. 4. Nenad Raos: Pojam materije u grčkoj filozofiji II. – Atomizam
Dobivanje plastičnog sumpora (M. S.).
9. 4.
Pokusi s »kristalnim staklom«: dokazivanje olova u staklu s pomoću Na_2S i redukcijom u plamenu; dokazivanje topljivosti stakla u vodi (M. S.).
23. 4.
Rasprava o uvođenju predmeta Prirodoslovlje u osnovne škole.
7. 5. Nenad Raos: Pojam materije u grčkoj filozofiji III. – Aristotel
Djelovanje SO_2 na svijeću (M. S.).
14. 5. Marijan Gotić: Metalni oksidi i njihova tehnološka primjena
Elektroliza otopine kalijeva jodida izmjeničnom strujom (P. V.).
21. 5.
Priprava gela kalcijeva acetata i njegova svojstva (P. V.).
Oslobađanje topline kristalizacijom limunske kiseline (M. S.).
8. 10.
Razmatranje natječaja Instituta »Otvoreno društvo« za financijsku potporu organiziranju natjecanja o nastavnim programima.
Spektroskopska elementarna analiza otopina – unošenje uzorka u plamen priručnom prskalicom (P. V.).
15. 10.
Nastavak rasprave o natjecaju Instituta »Otvoreno društvo«.
Termitna smjesa sa kromovim, umjesto željezovim trioksidom (P. V.).

22. 10. Razgovor o kemijskim upaljačima.
Elektroliza taline KHSO_4 (M. S.).
29. 10. Milan Sikirica: Tribina o nastavnom programu I.- Kemija u osnovnoj školi Pokazivanje više modifikacija fluorita (P. V.).
5. 11. Ivica Prlić: Biokemijski učinci ionizirajućeg zračenja
12. 11. Ivica Prlić: Biokemijski učinci neionizirajućeg zračenja Pokusi s Teslinim transformatorom. Elektroforetsko čišćenje dima od cigarete (N. J.).
19. 11. Milan Sikirica: Tribina o nastavnom programu II. – Kemija u srednjoj školi
26. 11. Petar Vrkljan: Izračunavanje elektronegativnosti iz energija ionizacije i konstrukcija PSE Projekcija britanskog nastavnog filma o stojnim valovima. Demonstracija stojnih valova (H. M. i P. V.).
Elementarna analiza emisionom spektroskopijom – Bunsenov spektroskop (P. V.).
3. 12. Hlađenje leda 66%-tnom H_2SO_4 (M. S.).
Razmatranje termodinamičkih dijagrama (M. S.).
10. 12. Ante Deljac: Neke biološke oksidacije i redukcije Galvanski članak FeCl_3/KI (M. S.).
17. 12. Nenad Raos: Što je to dvodimenzijaska struktura? Izrada modela molekula iz kuglica za bor (M. S.).

Suradnici: N. J. – Nenad Judaš, H. M. – Hrvoje Mesić, J. R. – Josip Razum, M. S. – Milan Sikirica, P. V. – Petar Vrkljan.

N. Judaš

Projekt E-škola HKD. Zaključno izvješće za 2001. godinu

Povećana je funkcionalnost, operativnost te poboljšan izgled web stranica uporabom PHP/MySQL tehnologije. Time je izuzetno olakšano ostvarivanje zadanih i planiranih sadržaja. Sadržaj stranica projekta razdjeljen je u 10 rubrika. U rubrici *Vi pitate e-škola odgovara* oko 200 učenika i studenata, većinom iz Hrvatske, postavilo je više od 250 pitanja. Rubrika *Učenički miniprojekti* obogaćena je s pet završenih i pet novih ponuđenih miniprojekata.

Za rubriku *Kemijski udžbenik* odabrana su dva nova sadržaja: »Paul Harez – zaboravljena priča o strukturi benzena« i »Izgubljene veze: Vrijeme spektralnih termova«. Rubrika *Kemija u Hrvatskoj* omogućuje pristup web stranicama znanstvenih i obrazovnih institucija u Hrvatskoj koje se bave kemijskim istraživanjima i/ili primjenom kemijskih dostignuća s područja kemije te nekih instituta i privrednih organizacija koje imaju interesa na tom području. Nabrojeno je 18 ustanova, a veze su uspostavljene s njih 11. Rubrika *Kemija na mreži* posjeduje 6 linkova prema različitim kemijskim stranicama i sadržajima prezentiranim na Internetu koje je vrijedno posjetiti s obzirom na kvalitetu informacija koje pružaju. U rubrici *Kemijski pokusi* ponuđeno je deset jednostavnih, jeftinih i atraktivnih pokusa. Namjera ove rubrike je ponuditi đacima i nastavnicima pokuse koji inače nisu dostupni u udžbenicima i priručnicima, a mogu biti od velike koristi u nastavi. Rubrika *Diskusije* pokrenuta je s ciljem da u njoj posjetioci stranica projekta diskutiraju o temama po volji. Za rubriku *Povijest kemije i alkemije* priređena su dva sadržaja. Rubrika *Događanja* pratila je: 1. Izložbu *10 kemijskih pokusa koji su promijenili svijet*, 2. V Smotru Sveučilišta, 3. Državni susret i natjecanje iz kemije, 4. Hrvatsku ekipu na Međunarodnoj kemijskoj olimpijadi održanoj u Mumbai-u, Indija, 5. Aktivnosti Sekcije za izobrazbu HKD i 6. Aktivnosti Studentske sekcije HKD. Cilj rubrike *Zadaci* je ponuditi učenicima, studentima i nastavnicima problemske i stehiometrijske zadatke nedostupne u dostupnim zbirkama zadataka i udžbenicima.

Adresa e-škole-kem uvrštena je u glasnik Ministarstva prosvjete u okviru propozicija za Susret i natjecanje iz kemije te preporučena za prikupljanje savjeta pri odabiru radova i pokusa kao i ostalih informacija u vezi s natjecanjima i susretom. Dvadesetak učenika i nastavnika srednjih škola odabralo je i priredilo svoje pokuse za Državno natjecanje iz kemije uz pomoć e-škole. E-škola područja kemije posjetila je Državni susret i natjecanje iz kemije i nagradila učenike maturalnih razreda koji su 4 ili više puta tijekom školovanja sudjelovali na Državnom natjecanju i susretu. U prošloj studijskoj godini

studij kemije na PMF-u upisalo je 9 učenika koji su tijekom svog školovanja sudjelovali u projektu. Pokazali su se izvrsnim studentima. Jedan od važnijih rezultata je i obnavljanje potpore MZT RH za nastavak rada na projektu. S tim u vezi pojačano je i uključivanje studenata u rad projekta.

D. Nöthig-Hus

Izvešće Državnog povjerenstva za Susret i natjecanje iz kemije u školskoj godini 2000/2001.

Državni susret i natjecanje iz kemije za osnovne i srednje škole organizira Ministarstvo prosvjete i športa i Hrvatsko kemijsko društvo. Ove školske godine Susret i natjecanje održano je u Dubrovniku od 6. do 9. svibnja 2001. u Gimnaziji Dubrovnik. Prema postignutim rezultatima na županijskim Susretima i natjecanjima iz kemije, na Državni susret i natjecanje pozvano je 115 sudionika, od toga na susret 7 (6,1 %) učenika srednjih škola, a na natjecanje 108 učenika (93,9 %) učenika sedmih i osmih razreda osnovnih škola te svih razreda srednjih škola.

Rezultati na natjecanju i susretu dani su u priloženoj tablici.

	Razred	Natjecanje		Susret	
		Broj učenika	Raspon ukupno postignutih bodova (%)	Broj učenika	Raspon ukupno postignutih bodova (%)
Osnovna škola	7.	17	66,25–95,63	–	–
	8.	32	55,31–98,75	–	–
Srednja škola	1.	18	41,25–97,50	1	41,50
	2.	14	18,63–93,75	3	38,60–55,50
	3.	15	40,00–94,38	1	83,50
	4.	12	32,50–91,38	2	63,80–81,40

Navedeni rezultati pokazuju da veći broj učenika sudjeluje u natjecanju i da su njihovi rezultati bolji. Zbog malog broja sudionika u kategoriji »susreti« oni se rangiraju zajedno unutar svoje skupine. Malen broj sudionika vjerojatno je uvjetovan problemom oko izrade samostalnog eksperimentalnog rada, za koji je potrebno uložiti više vremena a i zahtjeva odgovarajuće mjesto eksperimentiranja, nego za pripremu nekog pokusa, obaveznog za kategoriju »natjecanje«. Rezultati u kategoriji natjecanja vrlo su dobri i može se ustanoviti da su svake godine sve bolji.

Na Državnom susretu i natjecanju, učenici koji su odabrani na temelju prošlogodišnjih rezultata i posebno trenirani tijekom školske godine 2000/1, za sudjelovanje na 33. Internacionalnoj kemijskoj olimpijadi (IChO) u Mumbaiu, Indija, od 06. do 15. srpnja, posebno su se još natjecali da se odaberu četiri najbolja učenika koji će ići na Olimpijadu.

Odabrani učenici, maturanti, na Olimpijadi osvojili su jednu brončanu i jednu srebrnu medalju te jednu pohvalu.

D. Sunko

Izješće Sekcije za organsku kemiju HKD za 2001 godinu

Za predsjednika Sekcije na prijedlog Mladena Žinića izabran je Dionis Sunko (HAZU/PMF). Tajničkih poslova prihvatila se Štefica Horvat (IRB). Zbog dislociranosti fakultetskih zavoda za organsku kemiju kao i problema oko usklađivanja vremena i mjesta održavanja s ostalim sastancima i kolokvijima, te činjenice da se najveći broj organskih kemičara sastaje na kolokvijima Zavoda za organsku kemiju i biokemiju IRB, posebni sastanci i/ili kolokviji sekcije nisu se održavali. Organski kemičari bili su međutim sudionici niza značajnih djelatnosti

U organizaciji II. razreda HAZU, HKD i PLIVE održana je 22. svibnja 2001. svečana sjednica u povodu 60. obljetnice Prelog-Seiwerth-ove sinteze adamantana. Sjednicu je otvorio predsjednik HAZU akademik Ivo Padovan, a prigodne referate su podnijeli D. Sunko (HAZU), K. Majerski (IRB), Z. Mihalić (PMF), B. Vranešić (Imunološki Zavod) i R. Valenta (Pliva-Lachema). U pripremi je tiskanje Zbornika sjednice.

Od ostalih aktivnosti u kojima su sudjelovali organski kemičari, članovi HKD, treba spomenuti svečanost u povodu polaganja urne s pepelom nobelovca Vladimira Preloga, počasnog člana HAZU koja je održana 29. rujna 2001 u zgradi HAZU i na Mirogoju. U kraćim govorima na život i djelo našeg dobitnika Nobelove nagrade za kemiju 1975. osvrnuli su se akademici Ivo Padovan (HAZU) i Dionis Sunko (HAZU/HKD), predsjednik Vlade RH Ivica Račan, Nikola Ivan Jović, predsjednik Udruge »Vladimir Prelog« i Miljenko Dumić (PLIVA). Prigodni će govori biti otisnuti u Spomenici preminulim akademikima.

EUCHEM konferencija o stereokemiji na Bürgenstocku stipendira mlade organske kemičare pa su na zahtjev organizatora prof. H. Burgi upućeni HAZU predloženi po jedan kandidat iz Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta i iz IRB.

U svojstvu regionalnog koordinatora za Hrvatsku i Sloveniju, D. Sunko je sudjelovao na Zimskoj školi o organskoj reaktivnosti (WISOR), koja se održala 7.–14. siječnja 2001. u Bressanoneu (Južni Tirol). Ove su godine školu pohađala dva doktoranda PMF iz Zagreba. U tijeku je izbor naših sudionika za WISOR 2002. Vrijedno je spomenuti da je do sada Hrvatska jedina zemlja izvan Europske zajednice koja ima svog predstavnika u organizacijskom odboru WISOR. Budući da RH još nije punopravna pridružena članica EZ, troškove sudjelovanja naši sudionici snose sami.

Na XVII. Hrvatskom skupu kemičara i kemijskih inženjera u Osijeku (10.–13. lipnja 2001.) originalnim doprinosima sudjelovali su i naši organizatori, članovi HKD, kao i na nekoliko skupova iz biokemije i srodnih područja.

Najznačajnija manifestacija u Hrvatskoj iz područja organske kemije u 2001. god. bio je Europski simpozij o organskoj reaktivnosti (ESOR 8), Cavtat, 1.–6. rujna, održan pod predsjedanjem predsjednice HKD Mirjane Eckert-Maksić na kojem je aktivno sudjelovalo preko 50 učesnika iz naše zemlje.

U organizaciji HAZU u tijeku su pripreme za Memorijalni simpozij koji će se održati 7. siječnja 2002. na obljetnicu smrti Vladimira Preloga. Na simpoziju će svojim doprinosima sudjelovati naši istaknuti kemičari čiji je znanstveni rad bio povezan s Prelogovim istraživanjima.

Na kraju treba spomenuti nagradu za organsku kemiju »Vladimir Prelog« koju svake godine zajednički dodjeluju HKD i Pliva d.d. mladim hrvatskim znanstvenicima. Ovogodišnji dobitnik je Linda Tomašković (Pliva).

U pripremi je izrada pregleda znanstvenih projekata iz područja organske kemije koji su potpomognuti sredstvima MZT i inozemnih institucija.

D. Vikić-Topić

Izješće o radu Sekcije za opću i primijenjenu spektroskopiju za razdoblje od 23. 10. 2000. do 23. 11. 2001.

U proteklom razdoblju voditelj Sekcije i nekoliko članova učestvovali su u organizaciji Međunarodne dubrovačke konferencije i kursa iz matematike, kemije i računalnih znanosti, Math/Chem/Comp 2001, održanoj u Dubrovniku od 25. do 30. lipnja 2001. u prostorima Inter-univerzitetskog centra. Ova međunarodna konferencija je privukla preko 130 učesnika iz 14 zemalja. Skup je imao više sekcija koje su bile interesantne za spektroskopičare (Advanced Materials, Proteomic Based Modeling of Bioactive Molecules, Computational Chemistry and Physics, Bioinformatics i Drug Design), a imao je i posebnu sekciju za opću spektroskopiju (Chemical Structure, Reactivity

and Spectroscopy). Prikazan je i veći broj postera s tematikama iz područja spektroskopije.

Spektroskopska sekcija započela je u gore navedenom periodu pripreme za Četvrtu dubrovačku međunarodnu konferenciju i kurs iz NMR spektroskopije, koja će se održati od 20. do 24. 06. 2002. u Dubrovniku, u Inter-univerzitetском centru, a prethodit će MCC konferenciji.

Nastavljen je rad na novom hrvatsko-engleskom rječniku spektroskopskih pojmova i pojmova iz računske kemije vezanih za spektroskopiju.

Na temelju serije predavanja Nenada Juranića, održanih 26. 06. – 01. 07. 2000. na Trećoj međunarodnoj NMR konferenciji i kursu (DU' 2000 NMR) u Dubrovniku, izdana je krajem 2000. godine na Institutu Ruđer Bošković skripta *NMR Spectroscopy for Structural Characterization of Proteins in Solution* (ISBN 953-6690-14-4) uz nesebičan rad članova Spektroskopske sekcije.

Na kraju spomenimo da je zahvaljujući dugotrajnim naporima članova Sekcije i njezinog voditelja uspješno okončana akcija nabavke novog NMR spektrometra, koji bi na Institut Ruđer Bošković trebao stići slijedeće godine na proljeće.

V. Rapić

Izvešće o radu Podkomisije za nomenklaturu i terminologiju organske kemije u 1999/2000.

Podkomisija za nomenklaturu i terminologiju organske kemije dio je Komisije za nomenklaturu i terminologiju HKD i HDKI osnovane 17. studenog 1995. i okuplja zainteresirane članove obaju društava.

Ta je Podkomisija u drugim organizacijskim okvirima djelovala već dugi niz godina, no njezino se je članstvo posebno aktiviralo od 1996. u vrijeme kada je IUPAC objavio niz naslova za koje smo smatrali da bi ih valjalo prevesti i prilagoditi hrvatskom jeziku. Kao što je izviješteno prošle godine, najvažniji od tih naslova prevedeni su i upućeni na recenzentski postupak. Danas su svi ti tekstovi pozitivno ocijenjeni i većim su dijelom predani u tisak u *Kemiji u industriji*.

IUPAC Osnovna stereokemijska terminologija [*Pure Appl. Chem.* **68** (1996) 2193–2222] (prijevod: M. Žinić, recenzirano, predano u tisak).

Vodič kroz IUPAC-ovu nomenklaturu organskih spojeva [*A Guide to IUPAC Nomenclature of Organic Compounds*, Oxford, Blackwell, 1993, 190 str.] (urednik prijevoda: V. Rapić; preveli: I. Bregovec, Š. Horvat, K. Majerski i V.

Rapić, recenzirano, prihvaćeno pri Sveučilištu kao sveučilišni priručnik, u tijeku je postupak pri Ministarstvu znanosti i tehnologije za odobrenje sredstava za tiskanje u Školskoj knjizi).

Nomenklatura ugljikohidrata [Pure Appl. Chem. 68 (1996) 1919–2008] (prijevod: Š. Horvat i J. Horvat, recenzirano, predano u tisak).

Nomenklatura glikolipida [Pure Appl. Chem. 69 (1997) 2475–2487] (prijevod: Š. Horvat, recenzirano, predano u tisak).

S obzirom na veliku važnost naslova pod 2. (riječ je o djelomično novim preporukama za imenovanje organskih spojeva) o toj je tematici V. Rapić 30. ožujka 2000. u Klubu sveučilišnih nastavnika održao dobro posjećen kolokvij HKD i HDKI pod naslovom »Što je novo u nomenklaturi organske kemije«.

Sve dodatne informacije o navedenim naslovima, kao i o planovima za sljedeće razdoblje zainteresirani mogu dobiti kod predsjednika Podkomisije, te se uključiti u njezin rad.

T. Friščić

Izješće o radu Studentske sekcije HKD u akademskoj godini 2000./01.

U akademskoj godini 2000./2001. Studentska sekcija nastavila je redovito održavati sastanke u prostorijama Zavoda za opću i anorgansku kemiju PMF i prostorijama FBF u Zagrebu te se posvetila izradi prijedloga Pravilnika rada Studentske sekcije HKD u svrhu reguliranja rada i obveza njezinih članova i bolje komunikacije s ostatkom Društva. Uz to, na XVII. Hrvatskom skupu kemičara i kemijskih inženjera održanom ove godine u Osijeku projekti koje su samostalno pokrenuli i vodili članovi Studentske sekcije bili su predstavljani sa 3 posterske prezentacije i jednim usmenim izlaganjem. Jednim posterom predstavljena je bila i sama Studentska sekcija HKD. Uz to, na Skupu se mogao naći i niz posterskih predavanja istraživanja u kojima su uz stručno vodstvo sudjelovali i članovi Studentske sekcije. Neki od članova Studentske sekcije pružili su pomoć u dijelu organizacije samog Skupa.

U tijeku je revizija web stranica SS HKD, čije se dovršenje očekuje do početka sljedeće godine.

Posterska priopćenja SS HKD na XVII. Hrvatskom skupu kemičara i kemijskih inženjera:

J. Alešković, A. Brkljačić, V. Cmrečki, T. Friščić, S. Grubešić, K. A. Kovač, F. Kovačić, K. Kuš, P. Močilac, K. Molčanov i T. Portada,

»Studentska sekcija Hrvatskoga kemijskog društva«

- A. Brkljačić, T. Friščić, G. Gadanji, S. Grubešić i I. Palej
»Priprava kristala CaMoO_4 i CaWO_4 dopiranih s Nd^{3+} kristalizacijom iz taline«
- J. Alešković i T. Friščić
»Izrada računalom upravljanoj elektroničkoj sklopa za kontrolu laboratorijske peći« (popraćeno i usmenim izlaganjem)
- T. Lenac, T. Friščić i E. Meštrović
»Upotreba CSD u istraživanju kristalnih struktura solvata«

**PRIJEDLOG LISTE ČASNIKA CCA
prihvaćene na Skupštini HKD**

GLAVNI UREDNIK:	Nenad Trinajstić
UREDNICI:	Miroslav Bajić Vitomir Šunjić
POMOĆNI UREDNICI:	Marija Herceg-Rajačić Bono Lučić Greta Prajdić
ADMINISTRATIVNA TAJNICA:	Nada Trajkov

REDAKCIJSKI ODBOR

D. Babić, M. Biruš, N. Brničević, Z. Cimerman, M. Dumić, A. Graovac, N. Kallay, D. Keglević, L. Klasinc, M. Lovrić, K. Mlinarić-Majerski, D. Plavšić, E. Reiner, A. Sabljčić, M. Šindler-Kulyk, V. Šunjić, S. Tomić-Pisarović, J. Varljen, Z. Veksli, D. Vikić-Topić, B. Žinić

SAVJETODAVNI ODBOR:

F. H. Allen (UK), A. M. Bond (Australia), M. V. Diudea (Romania), D. Hadži (Slovenia), C. Giacobozzo (Italy), R. Gleiter (Germany), D. Grdenić (Croatia), B. Kamenar (Croatia), D. J. Klein (USA), M. Klessinger (Germany), J. Kobe (Slovenia), V. Kvasnička (Slovakia), I. Lukovits (Hungary), E. Matijević (USA), A. de Meijere (Germany), J. Mink (Hungary), M. Randić (USA), Ch. Rücker (Germany), J. R. Sabin (USA), Vl. Simeon (Croatia), A. Simon (Germany), D. Sunko (Croatia), B. Stanovnik (Slovenia), M. Tišler (Slovenia), J. Wang (USA)

NOVI ČLANOVI HKD – upisani u 2001. g.

Lj. Akik, L. Barišić, I. Benko, M. Cetina, V. Cmrečki, Lj. Čačić, A. Čempuh, J. Čulin, B. Dejanović, B. Denegri, M. Erki, R. Frkanec, M. Grba, I. Jarak, N. Juranić, Ž. Knežević, F. Kovačić, A. Krivohlavek, O. Kronja, K. Kuš, S. Kuzmanić, Ž. Marinić, M. Modrić, M. Orešić, I. Ozimec, D. Pešić, M. Petković, Z. Popović, V. Prgomet, L. Racanè, V. Rastija, V. Roje, R. Rupčić, J. Sabolović, V. Stilinović, N. Strukan, V. Šporec, A. Toplak, R. Trojko, R. Vianello, I. Vinković-Vrček, K. Wolsperger, M. Zelić, L. Žuža.